

Projekt

z dnia 7 grudnia 2020 r.
Zatwierdzony przez

BURMISTRZ
mgr Grzegorz Watycha

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA NOWY TARG**

z dnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, 956) Rada Miasta Nowy Targ uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Nowy Targ.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK MIASTA

mgr Lukasz Dłubacz

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowym Targu

mgr Agnieszka Zmarzlińska

ADWOKAT

Artur Puzoski

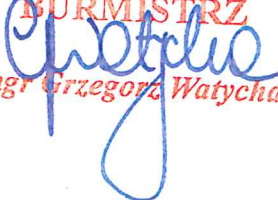
UZASADNIENIE

Konieczność podejmowania skutecznych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zapobiegania występowania zjawiska przemocy w rodzinie, wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 cytowanej ustawy, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Realizując powyższy zapis, został opracowany nowy Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska, zapobieganie jej powstawaniu oraz zwiększenie dostępności i skuteczności działań na rzecz osób doświadczających przemocy w Gminie Miasto Nowy Targ.

Poprzednia uchwała Nr XVII/155/2015 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie obowiązywała w latach 2015 – 2020. Nowy program na lata 2021 – 2025 jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu w latach ubiegłych.

Wobec powyższego podjęcie stosownej uchwały w tym zakresie jest uzasadnione.

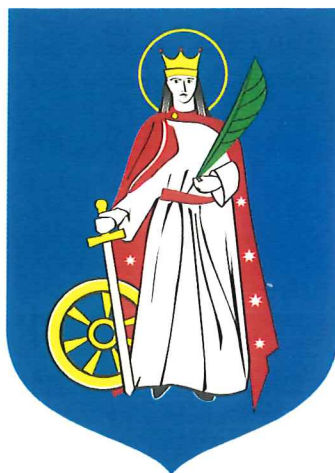
BURMISTRZ

mgr Grzegorz Watycha

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowym Targu

mgr Agnieszka Zmarzlińska

Załącznik do Uchwały Nr...
Rady Miasta Nowy Targ
z dnia

M I A S T O
NOWY TARG

**Miejski Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie**

na lata 2021 – 2025

Nowy Targ 2020 rok

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Podstawy prawne programu.....	4
3. Podstawy teoretyczne programu.....	5
4. Charakterystyka Miasta Nowy Targ.....	6
4.1. Demografia.....	6
4.2. Poziom życia.....	7
4.3. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Nowy Targ.....	7
4.4. Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	8
4.5. Zespół Interdyscyplinarny.....	10
5. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na przykładzie analizy procedur Niebieska Karta.....	12
5.1. Charakterystyka społeczno-demograficzna osób doznających przemocy i stosujących przemoc na terenie Miasta Nowy Targ.....	13
6. Stereotypy mieszkańców miasta Nowy Targ na podstawie badań ankietowych dotyczących świadomości mieszkańców na temat form przemocy oraz pomocy oferowanej w ramach procedury	26
7. Analiza SWOT.....	32
8. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.....	33
8.1. Zadania pomocy społecznej.....	33
8.2. Zadania służby zdrowia.....	34
8.3. Zadania Policji.....	35
8.4. Zadania oświaty.....	36
8.5. Zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	36
8.6. Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze.....	37
9. Cele główne i szczegółowe Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025.....	39
10. Realizatorzy Programu.....	44
11. Monitorowanie, sprawozdawczość i finansowanie Programu.....	44

1. Wprowadzenie

Rodzina jest częścią życia każdego człowieka, a występujące w niej relacje rodzinne – pomiędzy poszczególnymi członkami są ważnym elementem prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Dobre doświadczenia emocjonalne jak zarówno negatywne mają duży wpływ na poszczególne jednostki, całe rodziny, a w konsekwencji na całe społeczeństwo. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, iż instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką państwa. Przemoc domowa jest kategorią zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Rodzina dysfunkcyjna z problemem przemocy przestaje spełniać swoją rolę, dom rodzinny staje się miejscem terroru i cierpienia, zagrożenia i poniżenia, lęku i rozpacz.

Kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka oraz osób dorosłych przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Każda Gmina ma obowiązek ustawowy opracowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie - na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 218).

Wyżej wymieniona ustawa definiuje przemoc w rodzinie, jako *„jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”* równocześnie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc.

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

2. Podstawy prawne programu

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców, w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
4. Tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Nowy Targ ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2021 – 2025. W miarę potrzeb i sytuacji społecznych mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.),
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z z 2020 r. poz. 1876.),
3. Ustawę z dnia 26 października 1982. r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 jako zadanie wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowy Targ do 2020 roku oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

Dokumenty spójne z programem:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 2050),
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821),
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),

4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360 z późn.zm.),
6. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 167).

3. Podstawy teoretyczne programu

Definicja zawarta w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, określa przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodując szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołującym cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Definicja przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej rozpoznaje się przemoc w rodzinie są to: **intencjonalność** (jest zamierzonym działaniem ukierunkowanym na ofiarę i ma na celu kontrolowanie jej i podporządkowanie, zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu), **dysproporcja sił** (brak równowagi sił w rodzinie – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę), **naruszenie godności i praw** (osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie) oraz **powodowanie cierpienia i szkód** (sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony).

Rodzaje przemocy:

- 1) **Przemoc fizyczna** – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenia jej ciała, pogorszenie stanu zdrowia lub pozbawienia ją życia.
- 2) **Przemoc seksualna** – działanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
- 3) **Przemoc psychiczna** – zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary od sprawcy, wzbudzanie w niej strachu.
- 4) **Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

Wskazane rodzaje przemocy mogą się przenikać, ale każda może też występować pojedynczo, osobno. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli

ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny.

Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy, przy użyciu narzędzi i metod określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym. Szczególnie istotne jest zabezpieczenie dzieci w rodzinach, które są świadkami przemocy w rodzinie.

W celu zwalczania przemocy w rodzinie i udzielenia pomocy osobom dotkniętym przemocą, w celu podjęcia skutecznych działań, które mają zapobiegać ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, zjawisk powstałych na skutek przemocy w rodzinie został opracowany Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

4. Charakterystyka Miasta Nowy Targ

4.1. Demografia

Na koniec 2019 r. Gminę Miasto Nowy Targ zamieszkiwało 33293 mieszkańców. Na przestrzeni trzech ostatnich lat populacja zmniejszyła się, co jest zjawiskiem niekorzystnym dla jej rozwoju gospodarczego i społecznego. Gęstość zaludnienia w Gminie w 2019 roku wynosiła 652 osoby na 1 km².

Tabela 1. Demografia Miasta Nowy Targ. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

Rok	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
ogółem	33 361	33 373	33 293
Kobiety			
ogółem	17 468	17 467	17 398
wiek przedprodukcyjny	2 874	2 872	2 854
wiek produkcyjny	9 924	9 833	9 684
wiek poprodukcyjny	4 670	4 762	4 860
Mężczyźni			
ogółem	15 893	15 906	15 895
wiek przedprodukcyjny	3 139	3 124	3 104
wiek produkcyjny	10 579	10 502	10 441
wiek poprodukcyjny	2 175	2 280	2 350

W 2019 roku współczynnik feminizacji w Gminie wyniósł 109. W latach 2017-2019 na terenie Gminy zanotowano dodatni przyrost naturalny. Ogólny bilans lat 2017-2019 wyniósł + 124 osoby. W przypadku salda migracji wskaźniki są ujemne. Na przestrzeni lat 2017-2019 liczba wymeldowań przewyższała liczbę zameldowań. Saldo migracji dla lat 2017-2019 wynosi - 153

osoby.

W 2019 roku wśród mieszkańców Gminy Miasto Nowy Targ ponad połowa, to osoby w wieku produkcyjnym (60,4%), osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 17,9%, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 21,7% ludności. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 121. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wynosi 27,5.

Podsumowując powyżej zaprezentowane wskaźniki demograficzne należy zwrócić uwagę na następujący niekorzystny trend utrzymujący się od kilku lat - ujemny wskaźnik migracji i zmniejszanie się liczby mieszkańców.

Niepokój na przyszłość może budzić fakt, iż 60,4% mieszkańców, to osoby w wieku produkcyjnym. Należą do nich zarówno mieszkający tu od urodzenia, jak i osoby, które wybrały Gminę Miasto Nowy Targ na miejsce zamieszkania. Obecnie jest to bardzo korzystne dla jej rozwoju gospodarczego, ale przy utrzymującym się spadku liczby mieszkańców za kilka czy kilkanaście lat, liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie ogromnym obciążeniem dla osób w wieku aktywności zawodowej.

4.2. Poziom życia

W 2018 r. dochody Gminy Miasto Nowy Targ w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 4660 zł, przy wydatkach w wysokości 4619 zł. W tym samym roku wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły 6052,8 tys. i stanowiły 3,8% całości wydatków gminnego budżetu. W 2018 roku w Powiecie Nowotarskim wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły 3,9% wydatków budżetu.

4.3. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Nowy Targ

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z przepisami wyżej wymienionych ustaw samorząd gminny zobowiązany jest do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii. Realizacja

tych zadań prowadzona jest w postaci Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego corocznie przez Radę Miasta Nowy Targ.

Gminny Program na 2020 rok określa zadania z zakresu pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz zadania związane z profilaktyką uzależnień w tym zakresie. Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne oraz osobowe. Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Nowego Targu oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Główne kierunki działań:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
2. Ograniczenie liczby nastolatków okazjonalnie pijących alkohol.
3. Opóźnienie wieku inicjacji picia alkoholu przez dzieci i młodzież.
4. Wzrost liczby sprzedawców regularnie kontrolujących wiek osób kupujących alkohol.
5. Ograniczenie picia alkoholu przez kobiety w ciąży.
6. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
7. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
8. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
9. Przeciwdziałanie naruszeniom prawa w związku z prowadzeniem sprzedaży napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych.
10. Ograniczenie dostępności napojów alkoholowych na terenie miasta.

4.4. Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

MKPiRPA w Nowym Targu jest koordynatorem całości zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w jej skład wchodzi osoby przeszkolone w tym

zakresie. Do zadań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowanych przez Miejską Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należą m.in.: zobowiązanie do leczenia odwykowego, opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, analizowanie w ciągu roku wykonywania zadań w zakresie profilaktyki alkoholowej zawartych w Programie oraz wykorzystanie środków finansowych na ten cel, udział w szkoleniach, spotkaniach. Członkowie Komisji współpracują z placówkami leczenia odwykowego, poradniami uzależnień oraz placówkami podstawowej opieki zdrowotnej.

W 2017 roku MKPiRPA odbyła łącznie 29 posiedzeń (6 w pełnym składzie o charakterze opiniodawczym i 22 Zespołu ds. Interwencji, który zajmuje się interwencją w stosunku do osób uzależnionych). Komisja rozpatrzyła 74 wnioski o zastosowanie leczenia odwykowego, wystosowała 122 wezwania, przeprowadziła 48 rozmów interwencyjno – motywujących, 37 spraw skierowała do Sądu Rejonowego. Zespół ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu wydał 178 opinii w formie postanowienia.

W 2018 roku MKPiRPA odbyła łącznie 24 posiedzenia (6 w pełnym składzie o charakterze opiniodawczym oraz 18 Zespołu ds. Interwencji, który zajmuje się interwencją w stosunku do osób uzależnionych). Komisja rozpatrzyła 72 wnioski o zastosowanie leczenia odwykowego, wystosowała 115 wezwań, przeprowadziła 64 rozmowy interwencyjno – motywujące, 31 spraw skierowała do Sądu Rejonowego. Zespół ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu wydał 160 opinii w formie postanowienia.

W 2019 roku Miejska Komisja odbyła łącznie 27 posiedzeń, rozpatrzyła 71 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, wystosowała 114 wezwań, przeprowadziła 62 rozmowy interwencyjno – motywujące, 27 spraw skierowała do Sądu Rejonowego. Zespół ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu wydał 135 opinii w formie postanowienia.

W latach 2017 - 2019 MKPiRPA wspomagała działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Pozostałe działania MKPiRPA ukierunkowane były na prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej dla dzieci, młodzieży, rodziców, promowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu i narkotyków oraz promowanie trzeźwego i bezpiecznego spędzania czasu. Podejmowane działania to m.in.:

- realizacja programów profilaktycznych tj. „III Elementarz czyli Program Siedmiu Kroków”, „Archipelag skarbów”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Szkoła Trzeźwych Kierowców”,
- organizacja i dofinansowanie koncertów i spektakli profilaktycznych,
- organizacja wycieczki zimowej i letniej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,

- dofinansowanie organizacji festynów i uroczystości,
- prowadzenie zajęć dla dzieci z rodzin ze środowisk zagrożonych chorobą alkoholową w ramach świetlic profilaktyczno – wychowawczych działających przy Szkołach Podstawowych.

W zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu MKPiRPA współpracuje z Podhalańskim Szpitalem Specjalistycznym im. Jana Pawła II w Nowym Targu, w którym znajdują się:

- Oddział Leczenia Uzależnień oferujący terapię indywidualną oraz grupową, osobisty plan terapii wraz ze społecznością terapeutyczną;
- Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu posiadający w swojej ofercie głęboką terapię indywidualną, leczenie uzależnień behawioralnych (uzależnienie od nowych technologii);
- Pododdział Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych zajmujący się opracowaniem indywidualnego planu terapii, zajęciami psychoedukacyjnymi, terapią zajęciową, konsultacjami rodzinnymi oraz przygotowaniem planu dalszego leczenia;
- Poradnia Leczenia Uzależnień zajmująca się leczeniem detoksykacyjnym, terapią grupową dla uzależnionych i współuzależnionych oraz terapią indywidualną dla uzależnionych i współuzależnionych.

4.5. Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Burmistrzem Miasta Nowy Targ, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w jego skład. Głównym zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów uprawnionych do interwencji i pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,

- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Członkowie grup ZI w ramach kompetencji reprezentowanych instytucji podejmowali działania pomocowe, opracowywali oraz realizowali plany działania pomocy rodzinom, diagnozowali i monitorowali sytuację tych rodzin. W OPS w Nowym Targu działa Punkt Informacji i Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc, w którym udzielane jest poradnictwo w zakresie prawnym, psychologicznym i socjalnym, przeznaczone głównie dla osób uwikłanych w przemoc.

W 2017 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Powołano 49 nowych grup roboczych, odbyło się 180 posiedzeń grup roboczych. W ramach prac grup roboczych udzielono pomocy i wsparcia 204 osobom, w tym: 65 kobietom, 69 mężczyznom i 70 dzieciom. W 2017 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 52 Niebieskie Karty, w tym 1 założona przez przedstawiciela oświaty, łącznie procedurą Niebieskiej Karty objętych zostało 61 rodzin. Zakończono prowadzenie 37 procedur Niebieskiej Karty, w tym w 24 przypadkach ze względu na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy, natomiast w 13 przypadkach ze względu na brak zasadności podejmowania dalszych działań. Z porad specjalistów w Punkcie Informacji i Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc skorzystało 34 osoby, w tym 29 w związku z występowaniem przemocy. Udzielono także 134 porady socjalne.

Pomocy ofiarom przemocy w rodzinie udzielała też Spółdzielnia Socjalna „U Starosty”, która prowadziła mieszkanie chronione dla mieszkańców Gminy Miasta Nowy Targ z uwzględnieniem ofiar przemocy w rodzinie.

W 2018 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Powołano 44 nowe grupy robocze, odbyło się 191 posiedzeń grup roboczych. W ramach prac grup roboczych udzielono pomocy i wsparcia 227 osobom, w tym: 74 kobietom, 78 mężczyznom i 75 dzieciom. Procedurą Niebieskiej Karty objęto 70 rodzin, w tym w 44 rodzinach wszczęto nową procedurę. Zakończono prowadzenie 47 procedur Niebieskiej Karty, w tym w 28 przypadkach ze względu na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy, natomiast w 19 przypadkach ze względu na brak zasadności podejmowania dalszych działań. Z porad specjalistów w Punkcie Informacji i Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc skorzystało 29 osób, którym udzielono łącznie 47 porad. W roku 2018 łącznie 5 osób w tym dwie kobiety i trójka dzieci przebywały w Tatrzańskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Rodzinie w Zakopanem.

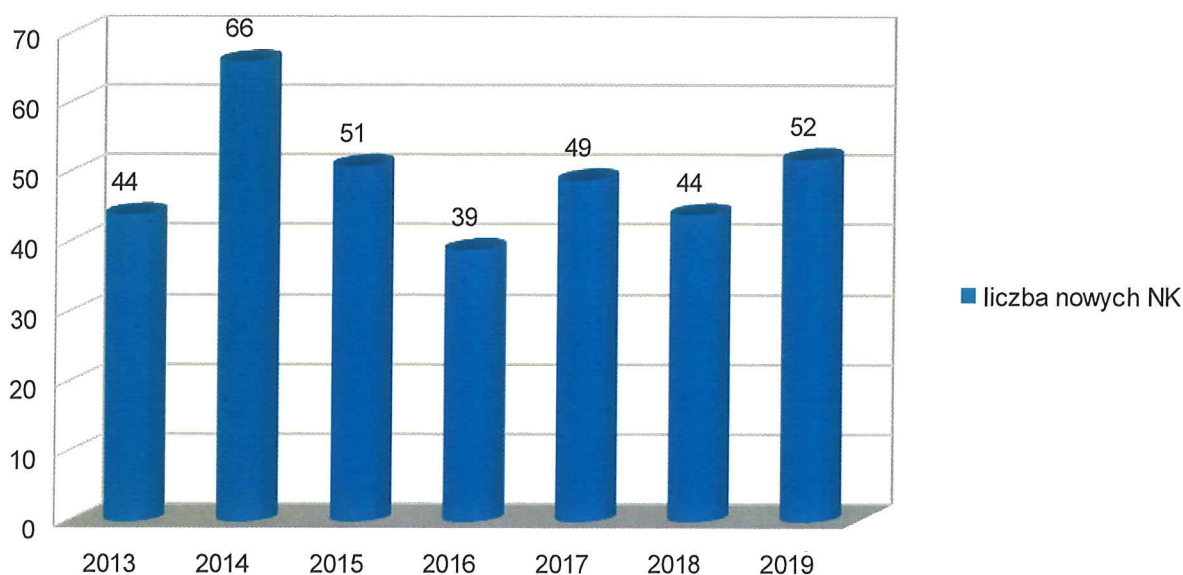
W 2019 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 52 nowe grupy robocze. Odbyło się 213 posiedzeń grup roboczych. W ramach prac grup roboczych udzielono pomocy i wsparcia 224 osobom, w tym: 76 kobietom, 92 mężczyznom i 74 dzieciom. W 2019 roku

łącznie procedurą „Niebieskie Karty” objęto 74 rodziny. Zakończono prowadzenie 48 procedur Niebieskiej Karty, w tym w 22 przypadkach ze względu na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy, natomiast w 26 przypadkach ze względu na brak zasadności podejmowania dalszych działań. W Punkcie Informacji i Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc z poradnictwa specjalistów skorzystało łącznie 77 osób, którym udzielono 167 porad. W porównaniu do roku 2018 odnotowano 250% wzrost liczby porad, świadczy to o dużym zapotrzebowaniu na poradnictwo dla osób dotkniętych przemocą. W roku 2019 łącznie 5 osób w tym dwie kobiety i trójka dzieci przebywały w Tatrzańskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Rodzinie w Zakopanem.

W 2019 r. Ośrodek realizował Projekt: pn. „*RAZEM W PRZYSZŁOŚĆ BEZ PRZEMOCY*” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. Projekt współfinansowany był ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach programu sporządzono diagnozę zjawiska przemocy w Gminie Miasto Nowy Targ, rozszerzono ofertę poradnictwa prawnego, psychologicznego i terapeutycznego w ramach funkcjonującego Punktu Informacji i Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc oraz przystąpiono do ogólnoświatowej Kampanii „Biała wstążka”. Ponadto zorganizowano wyjazd warsztatowy dla rodzin zagrożonych „*Doceńmy wspólny czas bez przemocy*”, zorganizowano warsztaty pn. Mini Szkoła dla rodziców, przeprowadzono tematyczne pogadanki na temat przemocy w nowotarskich szkołach, zorganizowano spotkanie profilaktyczne z Grzegorzem Czerwickim oraz przeprowadzono szkolenie z zakresu Niebieskiej Karty dla przedstawicieli służby zdrowia i Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na przykładzie analizy procedur Niebieska Karta

W badaniu analizie poddano 345 przypadków objętych procedurą Niebieska Karta, które wszczęto w okresie od stycznia 2013 roku do grudnia 2019. Analizowano wszystkie przypadki, a nie wybraną próbę. Analiza tych przypadków ma posłużyć Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Nowym Targu oraz działającemu przy Ośrodku Zespołowi Interdyscyplinarnemu do podniesienia jakości pomocy świadczonej w ramach procedury Niebieskie Karty oraz w doborze grupy docelowej, do której mają być skierowane najbardziej zintensyfikowane działania profilaktyczne.

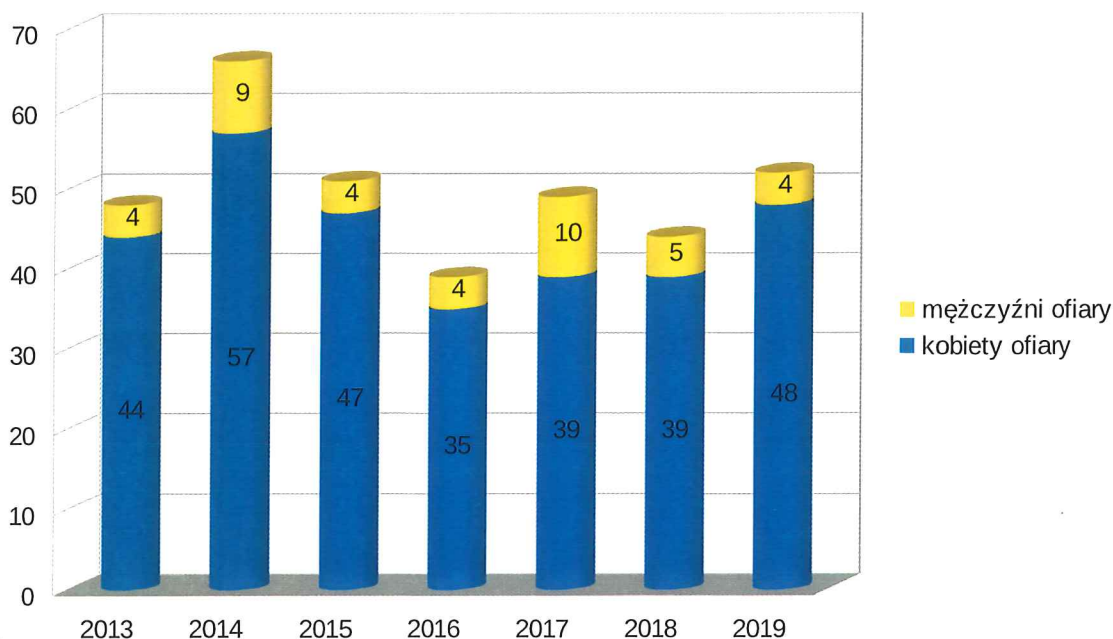

Wykres Nr 1 - Liczba rozpoczętych procedur NK w latach 2013-2019.

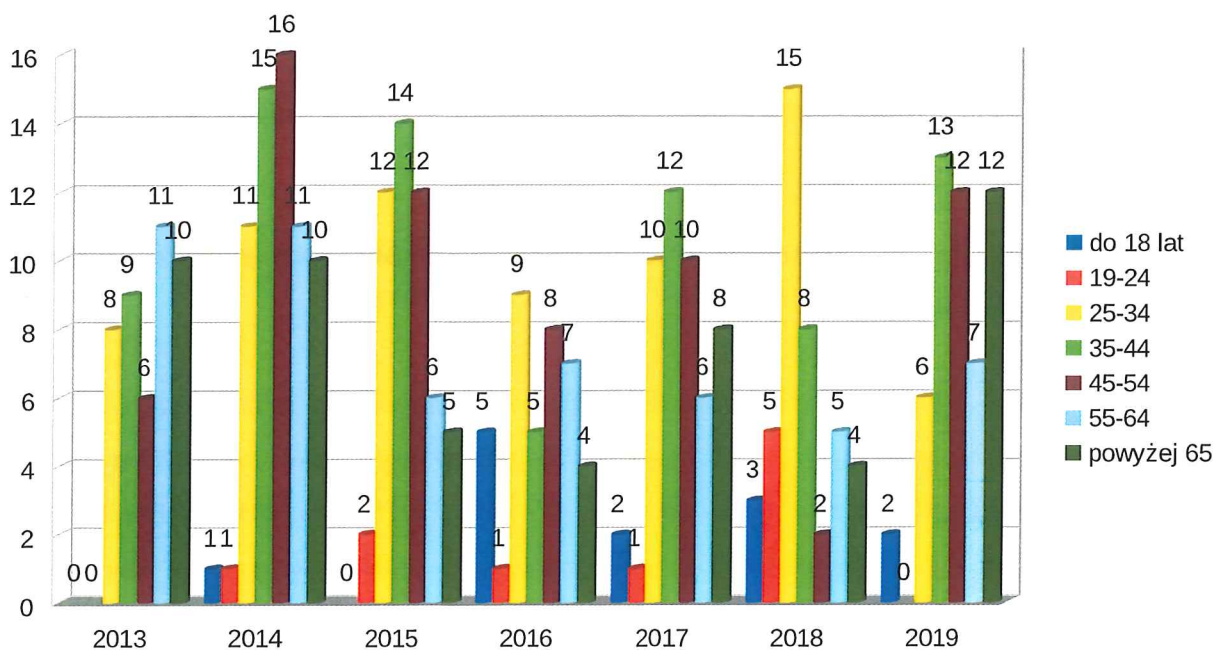
Powyższy wykres przedstawia liczbę nowych Niebieskich Kart rozpoczętych w poszczególnych latach. Są to wyłącznie nowe procedury. Zespół Interdyscyplinarny pracuje też z procedurami rozpoczętymi wcześniej, a nie zakończonymi w danym roku kalendarzowym, a zdarza się nawet, że pracuje z jedną rodziną ponad dwa lata. W 2014 roku zostało założonych najwięcej procedur - 66, natomiast w roku 2016 - 39. Średnia liczba procedur rozpoczętych w danym roku kalendarzowym wynosi 49.

5.1. Charakterystyka społeczno-demograficzna osób doznających przemocy i stosujących przemoc na terenie Miasta Nowy Targ

Poniższa wykres przedstawia płeć domniemanych ofiar przemocy w rodzinie na terenie Miasta Nowy Targ w latach badanych. W 2013 roku mężczyźni ofiary stanowili 8%, natomiast kobiety 92%, w roku 2014 procent mężczyzn ofiar wynosił - 14% , 2015 - 8%, 2016 - 10%, 2017 - 20%, 2018 - 11% oraz 2019 - 8%. Statystycznie ofiarą przemocy w rodzinie na terenie Miasta Nowy Targ - na podstawie analizy 345 przypadków są kobiety – stanowią 88% przypadków. Jednak w latach 2014 i 2017 wysokie liczby odsetka ofiar przemocy mężczyzn wcale nie stanowią, że przemoc stosowały kobiety, ponieważ w większości przypadków ofiarą i sprawcą byli mężczyźni w relacji dla przykładu ojciec - syn.

Wykres Nr 2 - Płeć ofiary przemocy domowej w latach 2013-2019 na terenie Gminy Miasto Nowy Targ.

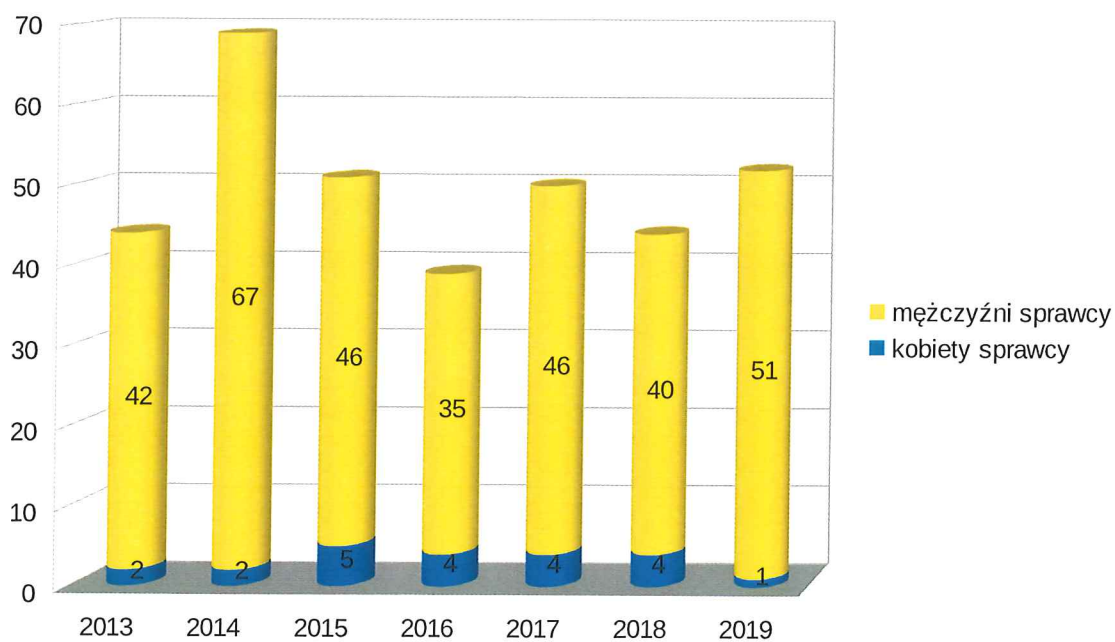

Wykres Nr 3 - Wiek ofiary przemocy domowej w latach 2013-2019 na terenie Gminy Miasto Nowy Targ.

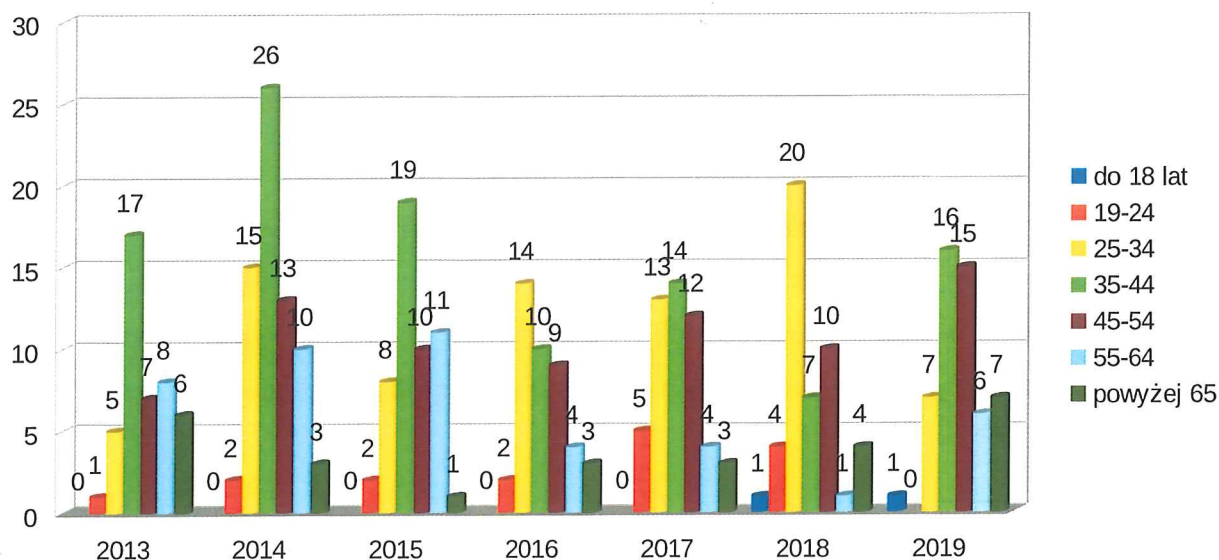
Powyższy wykres przedstawia wiek domniemanej ofiary przemocy domowej, który możemy stwierdzić, że się znacznie obniżył. W roku 2013 zaledwie 17% ofiar przemocy było w wieku do 34 roku życia i mieściły się w przedziale 25-34 lata, żadna z ofiar nie miała poniżej 24 roku życia, w kolejnych latach zaczęły pojawiać się ofiary nieletnie oraz w granicy wieku 19-24 lata, były to

jednak sporadyczne przypadki 1-2 osoby w roku, natomiast w roku 2018 ofiary do 34 roku życia stanowiły już 52% przypadków.

Poniższy wykres przedstawia natomiast płeć domniemanego sprawcy przemocy domowej na terenie Miasta Nowy Targ. W roku 2013 – 95 % sprawców byli to mężczyźni, 2014 – 97%, 2015 – 90%, 2016 –90%, 2017 – 92% oraz w roku 2018 – 91%. Statystycznym sprawcą przemocy w rodzinie na terenie Miasta Nowy Targ - na podstawie analizy 293 przypadków są mężczyźni – stanowią 93% przypadków.

Wykres Nr 4 - Płeć sprawcy przemocy domowej w latach 2013-2019 na terenie Gminy Miasto Nowy Targ.

Wykres Nr 5 - Wiek sprawcy przemocy domowej w latach 2013-2019 na terenie Gminy Miasto Nowy Targ.

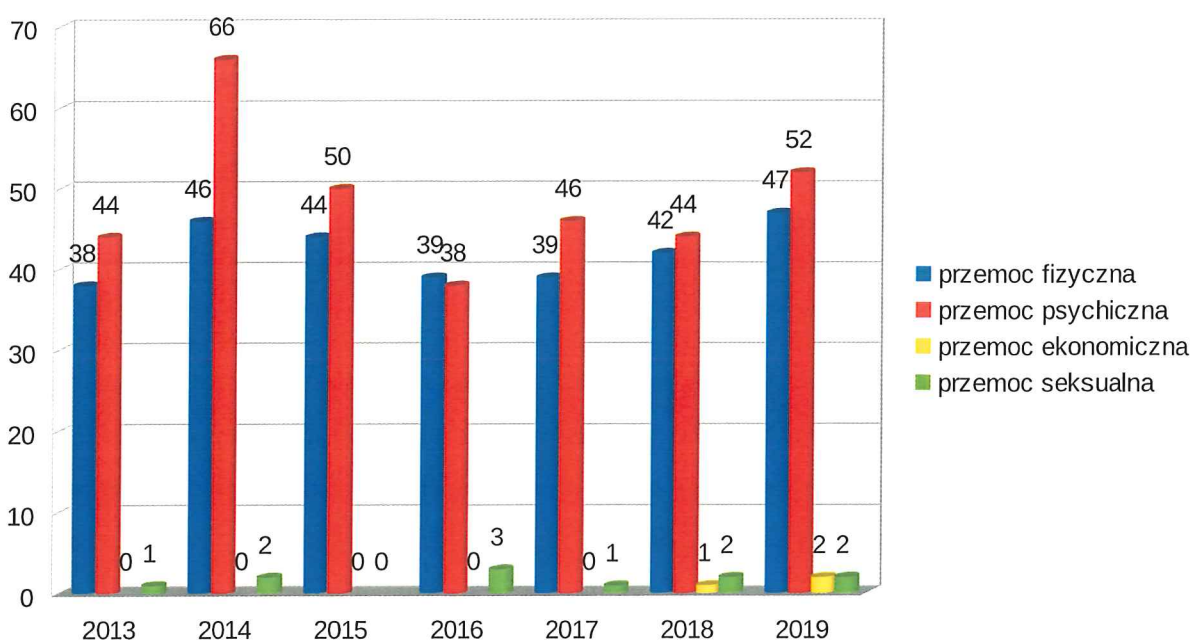
Powyższy wykres przedstawia wiek domniemanego sprawcy przemocy domowej, który możemy stwierdzić, że podobnie jak wiek ofiary znacznie się obniżył. W roku 2013 zaledwie 14% sprawców przemocy było w wieku do 34 roku życia, natomiast w roku 2018 sprawcy do 34 roku życia stanowili już 57% przypadków. W 2018 roku pojawiła się też osoba nieletnia, która była sprawcą przemocy. Obecne przepisy prawa nie pozwalają grupie roboczej pracować z osobą nieletnią, jednak w tym przypadku powiadomiono niezwłocznie inne instytucje (interdyscyplinarność), które doprowadziły do jak najszybszego umieszczenia nieletniego sprawcy w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym.

Rok	Do 18 lat	19-24	25-34	35-44	Powyżej 45
2013	0	2,00%	11,00%	39,00%	48,00%
2014	0	3,00%	23,00%	37,00%	37,00%
2015	0	4,00%	16,00%	37,00%	43,00%
2016	0	5,00%	33,00%	24,00%	38,00%
2017	0	10,00%	26,00%	27,00%	37,00%
2018	2,00%	9,00%	43,00%	14,00%	32,00%
2019	2,00%	0,00%	13,00%	31,00%	54,00%

Tabela Nr 2 - Wiek sprawcy przemocy domowej w latach 2013-2018 na terenie Gminy Miasto Nowy Targ.

Formularze Kart A, C i D często nie zawierają wielu istotnych informacji o statusie społeczno-ekonomicznym osób, które są objęte procedurą. Zebranie niektórych informacji nie zostało

przewidziane np.: nie znamy wykształcenia osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc. Inne nie są zbierane w sposób wystandaryzowany – np. w Karcie C wypełnianej wspólnie z osobą doznającą przemocy zadawanych jest szereg pytań dotyczących sytuacji rodzinnej, zawodowej, ekonomicznej i mieszkaniowej. Są to jednak pytania otwarte, w których nie zdefiniowano dokładnie, jakie informacje powinny zostać zebrane. W konsekwencji, różni pracownicy socjalni wypełniający Kartę C, w opisie sytuacji zwracają uwagę na różne kwestie pomijając przy tym inne, które wydają się mieć istotne znaczenie w analizie społeczno-ekonomicznej całej populacji osób doznających przemocy. Widoczne jest to na konkretnym przykładzie oceny sytuacji ekonomicznej uczestników procedury. Osoby wypełniające formularz często zwracają uwagę na kwestie otrzymywania różnego typu świadczeń społecznych, czasem na to, czy osoba doznająca przemocy może samodzielnie dysponować środkami, rzadko natomiast podawane są informacje, które pozwalają jednoznacznie zidentyfikować pozycję rodziny ze względu na jej status finansowy.

Wykres Nr 6 - Formy przemocy według formularza Karty A.

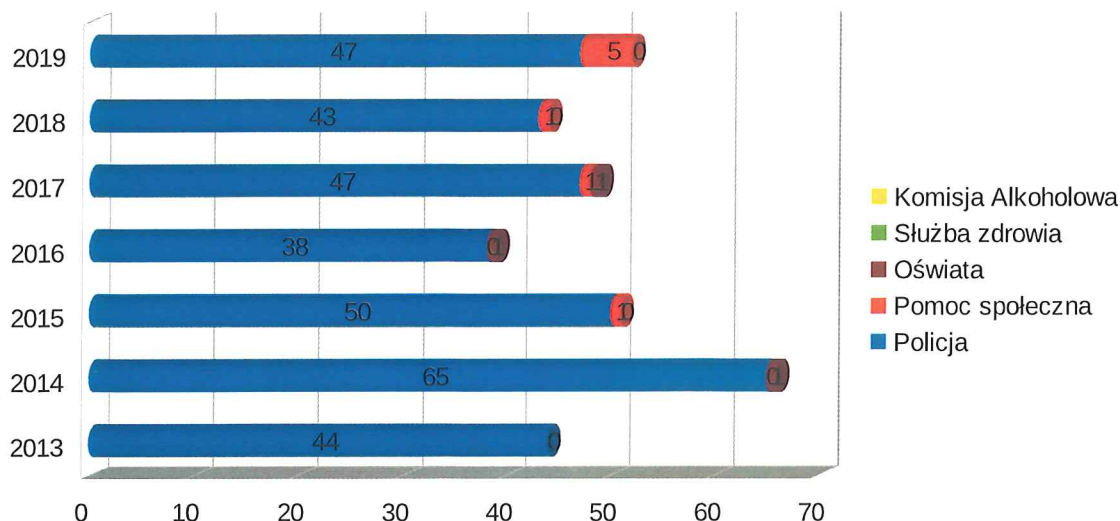
Formy przemocy w procedurze Niebieska Karta diagnozowane są za pośrednictwem formularza zawartego w Karcie A, drugi raz go konfrontujemy podczas wypełnienia formularza D. W obu przypadkach mamy do czynienia z tym samym katalogiem różnych zachowań przemocowych - łącznie jest ich 22. Wyróżnione są tam 3 formy przemocy – psychiczna, fizyczna oraz seksualna. Dodatkowo istnieje kategoria „inne”, do której zaliczone zostały dwie formy przemocy

ekonomicznej „niszczenie/uszkodzenie mienia” i „zabór/przywłaszczenie mienia”. Liczba zachowań przypisanych do poszczególnych form przemocy oraz ich usytuowanie w formularzu na górze listy wskazują na położenie nacisku na przemoc fizyczną i psychiczną. Przemoc ekonomiczna nie jest wyszczególniona w dokumencie w formie osobnej kategorii. Kształt formularza trzeba brać pod uwagę tworząc diagnozę przemocy przez różne służby, ponieważ nie może on stanowić sugerowania jednych form przemocy a „niedowartościowanie” innych, jak na przykład przemocy seksualnej i ekonomicznej. Ze względu na zakres działania instytucji oraz sytuacje, w których ich przedstawiciele stykają się z przemocą (np. w przypadku policji są to często interwencje domowe), można spodziewać się różnic w diagnozie sytuacji.

Analiza zawartości Kart A potwierdza tę hipotezę. Analiza tych Kart pod kątem typów przemocy zgłaszanych przez przedstawicieli różnych służb wskazuje, że policjanci częściej niż pracownicy socjalni wskazują na przemoc fizyczną. Ci ostatni natomiast są bardziej wyczuleni na różne przejawy przemocy psychicznej, szczególnie na te jej formy, które są rozciągnięte w czasie np. kontrolowanie, izolacja, ograniczanie kontaktów. Jednak ze względu na statystycznie niewielką ilość procedur wszczętych przez inne instytucje, musimy się skupić na tych wszczętych przez policję.

Możemy stwierdzić wielowymiarowość przemocy w rodzinach podlegających procedurze. Zaledwie w kilku przypadkach wystąpiła tylko jedna forma przemocy. W pozostałych osoby wypełniające Kartę A diagnozowały sprzężenie różnych jej typów (fizycznej, psychicznej, ekonomicznej oraz seksualnej).

System pomocy realizowany w ramach procedury Niebieska Karta wychwytyje przede wszystkim trudniejsze, bardziej złożone przypadki przemocy, która trwa od dłuższego czasu i przybiera bardziej drastyczne formy. Problem ten może wynikać z faktu, iż do systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie trafiają w dużej części takie przypadki, które stają się widoczne dla świata zewnętrznego albo których drastyczność zmusza osobę doświadczającą przemocy do wezwania policji w obawie o własne bezpieczeństwo. Znacznie rzadziej zdarza się natomiast, żeby udało się zdiagnozować przemoc o mniejszym natężeniu. Może to wynikać z braku społecznej świadomości na temat przemocy w rodzinie i form, w jakich ona występuje, wśród jej ofiar oraz ich najbliższego otoczenia. W efekcie nie potrafią one rozpoznać problemu na wczesnym etapie i zgłosić się do odpowiednich służb. Innym przejawem tego problemu może być brak wiedzy o systemie wsparcia, na jaki mogą liczyć rodziny. Praktycznie grupy robocze przyznają, że 90% doświadczających przemocy, zgłaszających się na pierwsze spotkanie grupy nie wiedziały, na czym polega procedura Niebieska Karta lub miały o niej mylne wyobrażenie .

Wykres Nr 7 – Instytucja wszczynająca procedurę.

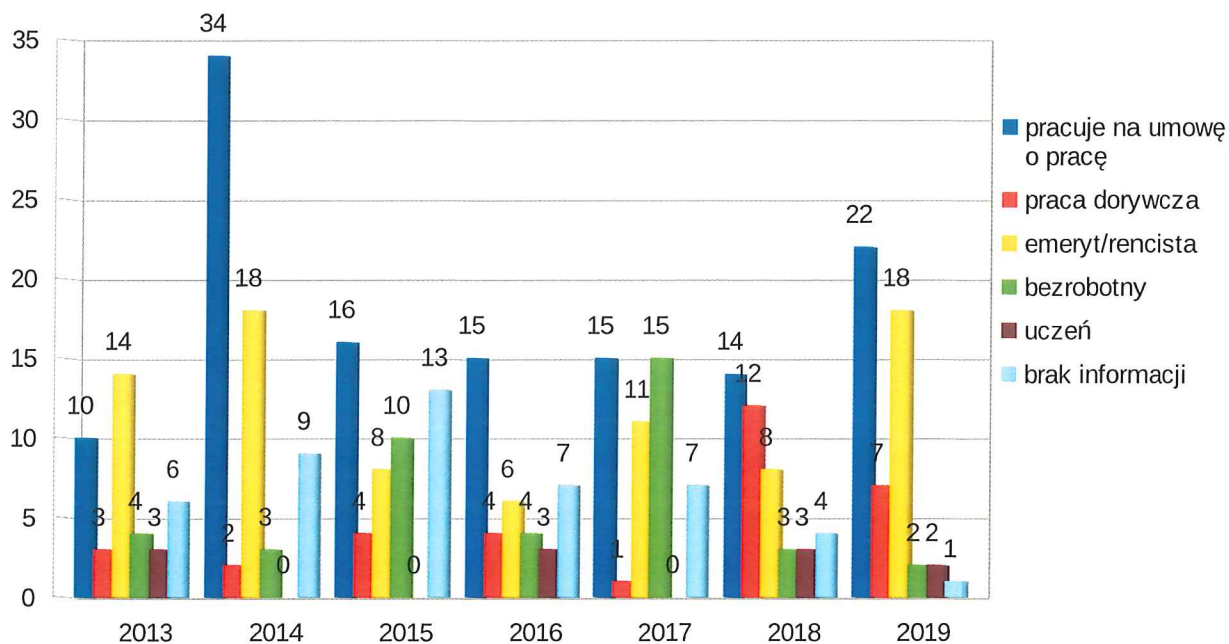
Zdecydowana większość procedur została rozpoczęta przez przedstawicieli Policji. Inne zdefiniowane przez ustawę instytucje mogące wypełnić Kartę A czynią to zdecydowanie rzadziej – w przeciągu 7 lat na 345 przypadków tylko 11 procedur wszczęła inna instytucja niż Policja. Trzy procedury były wszczęte przez Oświatę, natomiast kolejne osiem przez pomoc społeczną.

Niepokojący jest natomiast brak procedur Niebieska Karta założonych przez przedstawicieli ochrony zdrowia. Może to świadczyć o niższej „wrażliwości” na problem przemocy w instytucji, do której trafiają ofiary z najbardziej drastycznych jej form. Większość Zespołów Interdyscyplinarnych w tym działający w mieście Nowy Targ ma problem z włączaniem pracowników ochrony zdrowia do systemu Niebieskie Karty. Może to wynikać z niechęci przełożonych do oddelegowania lekarzy do grup roboczych. Dlatego w 2019 roku zorganizowano szkolenie dla służby zdrowia, zaproszono na nie lekarzy rodzinnych, lekarzy pediatrów, przedstawicieli SOR, lekarzy poszczególnych oddziałów nowotarskiego szpitala oraz pielęgniarki środowiskowe.

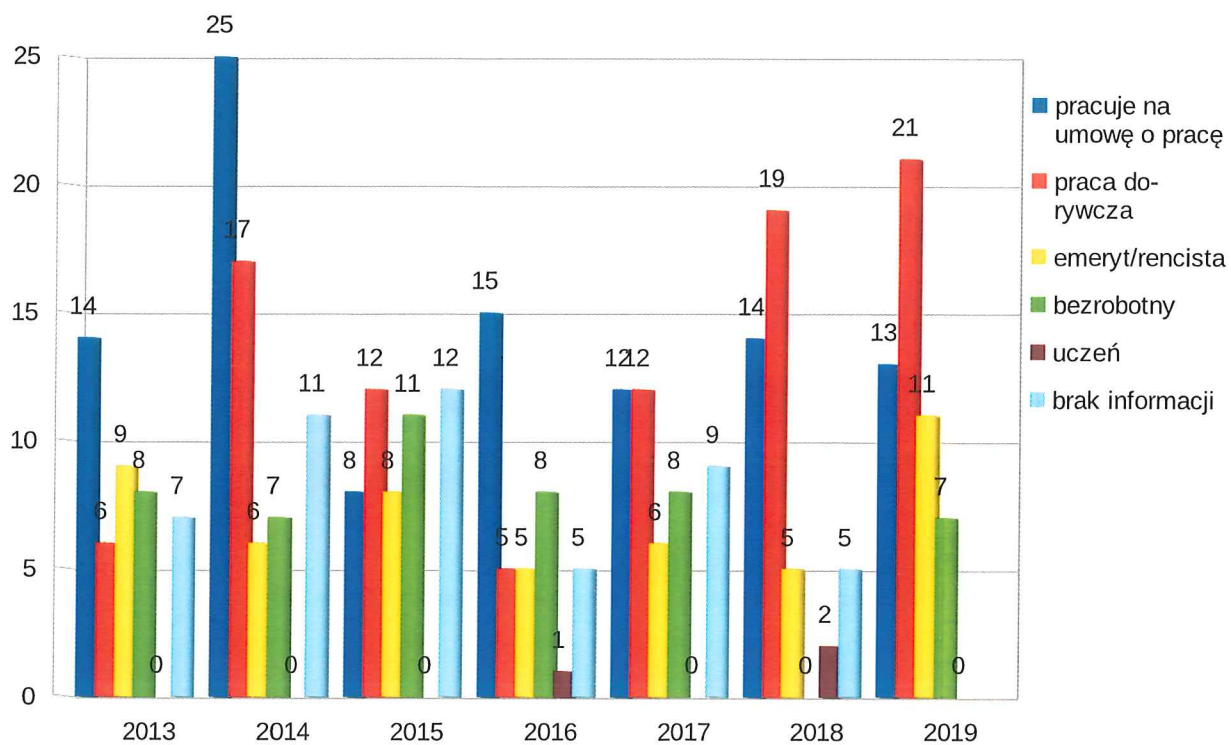
W granicach 90% procedur występuje problem nadużywania alkoholu, bardzo często jest o tym wspomniane tylko jednokrotnie podczas interwencji, w późniejszym etapie rodzina zaprzecza, twierdząc że było to zachowanie jednorazowe. Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nigdy nie wszczęła żadnej procedury Niebieska Karta. Często przemoc ustaje z chwilą „wytrzeźwienia” sprawcy – sprawca przeprosza i rodzina nie chce współpracować w ramach procedury, dlatego istotna jest wnikliwa diagnoza i rozmowa na temat uzależnienia z domniemaną ofiarą i wytłumaczenia mechanizmu działania uzależnienia.

Biorąc pod uwagę, że wiek przeciętnej ofiary jak i sprawcy przemocy domowej w Nowym

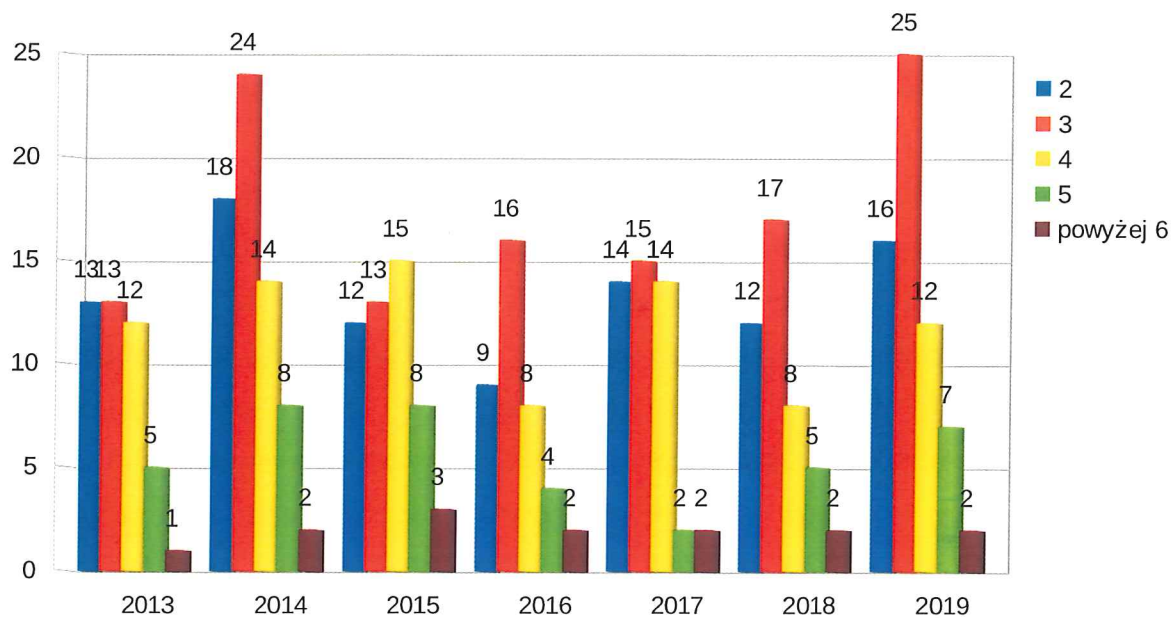
Targu jest coraz niższy, zmienia się również struktura zawodowa zarówno ofiar jak i sprawców. W 2013 roku zaledwie 30% ofiar pracowała zawodowo, w roku 2018 roku było to już 59%. Jest to związane z utrudnieniem pracy w grupach roboczych, ponieważ ze względu na pokrywające godziny pracy często nie zgłaszają się osoby zaproszone i wezwane na grupy robocze, pracownicy socjalni także mają problemy z zastaniem osób w miejscu ich zamieszkania.

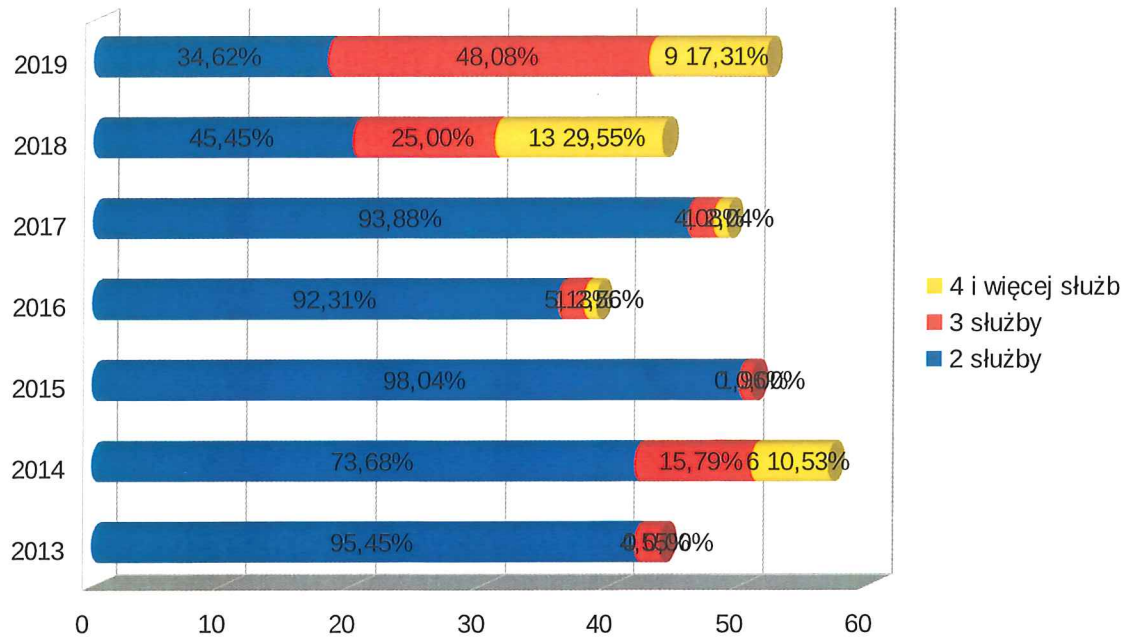
Wykres Nr 8 – Sytuacja zawodowa domniemych ofiar przemocy domowej.

Wykres Nr 9 – Sytuacja zawodowa domniemanych sprawców przemocy domowej.

Wykres Nr 10 – Liczba osób zamieszkujących wspólnie w gospodarstwie domowym.

Wykres Nr 11 – Liczba służb włączonych w procedurę.

Określenie w jaki sposób dokładnie przebiega procedura, powinno zależeć od indywidualnej sytuacji rodziny oraz od planu pomocy ustalanego we współpracy z osobą doznającą przemocy. Niemniej każda procedura powinna składać się: założenia Karty A, wypełnienia Karty C i ustalenia planu pomocy, wypełnienia Karty D i opracowania planu pracy ze sprawcą oraz zakończenia procedury

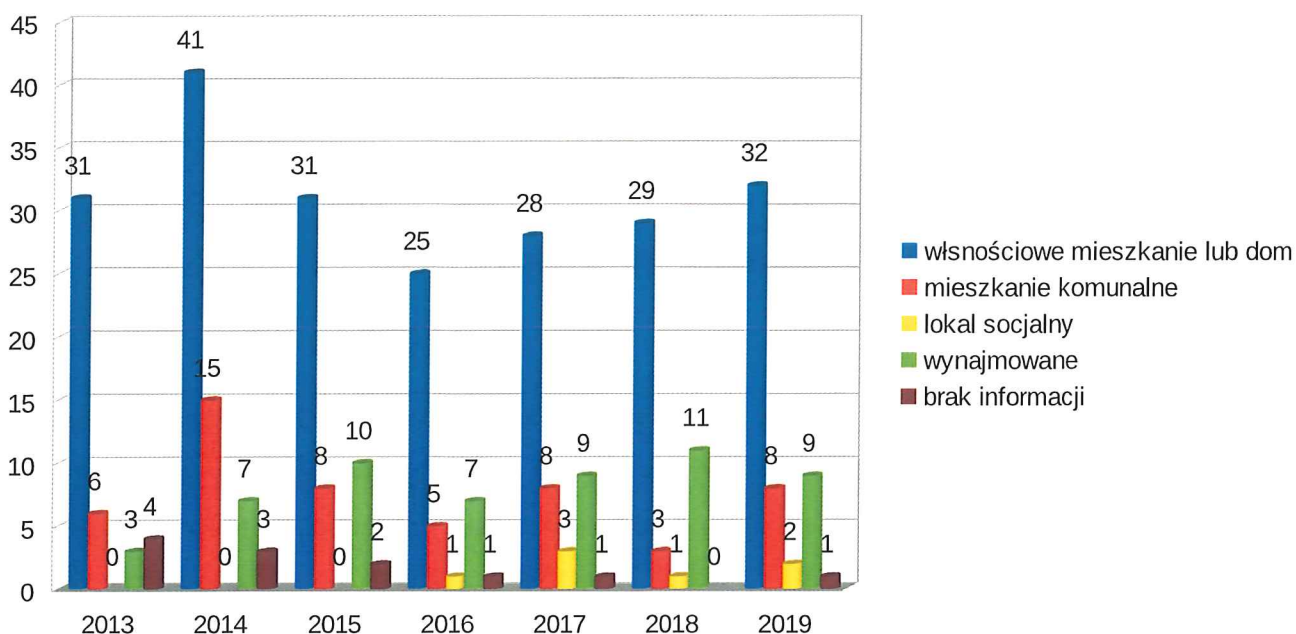
Określenie jakie instytucje będą zaangażowane w procedurę, ustalone jest wstępnie w planie pomocy tworzonym na spotkaniu z osobą doznającą przemocy. Informacji na ten temat dostarcza Karta C – precyzuje ona, jakiego typu działania będą realizowane i kto będzie w nie zaangażowany. Zgodnie z założeniami Niebieskich Kart, w pomoc rodzinie powinni być włączeni przedstawiciele różnych instytucji, pracujący wspólnie nad jak najbardziej interdyscyplinarnym podejściem do rozwiązania problemu, z naciskiem na pracę terapeutyczną zarówno z ofiarami, jak i ze sprawcami. Ośrodek Pomocy Społecznej w dużej mierze koncentrował się na działaniach mających na celu poinformowanie uczestników procedury o formach wsparcia, na jakie mogą liczyć, warunkach korzystania z tego wsparcia oraz o funkcjonowaniu samej procedury.

Rola dzielnicowego miała polegać głównie na systematycznym sprawdzeniu stanu bezpieczeństwa członków rodziny i ewentualnie pouczeniu osób stosujących przemoc.

W planie pracy zupełnie pominięta została ochrona zdrowia. Trudno ocenić, czy wynika to z niechęci przedstawicieli tej instytucji do udziału w procedurze czy też z faktycznego braku

potrzeby tego typu interwencji. Na etapie wypełniania pierwszej Karty A w 30% ofiary posiadały fizyczne ślady przemocy w postaci zasinień, zadrapań czy krwawienia. Tylko w jednym przypadku były to obrażenia wymagające hospitalizacji i w tym przypadku nie było żadnego odzewu ze strony służby zdrowia.

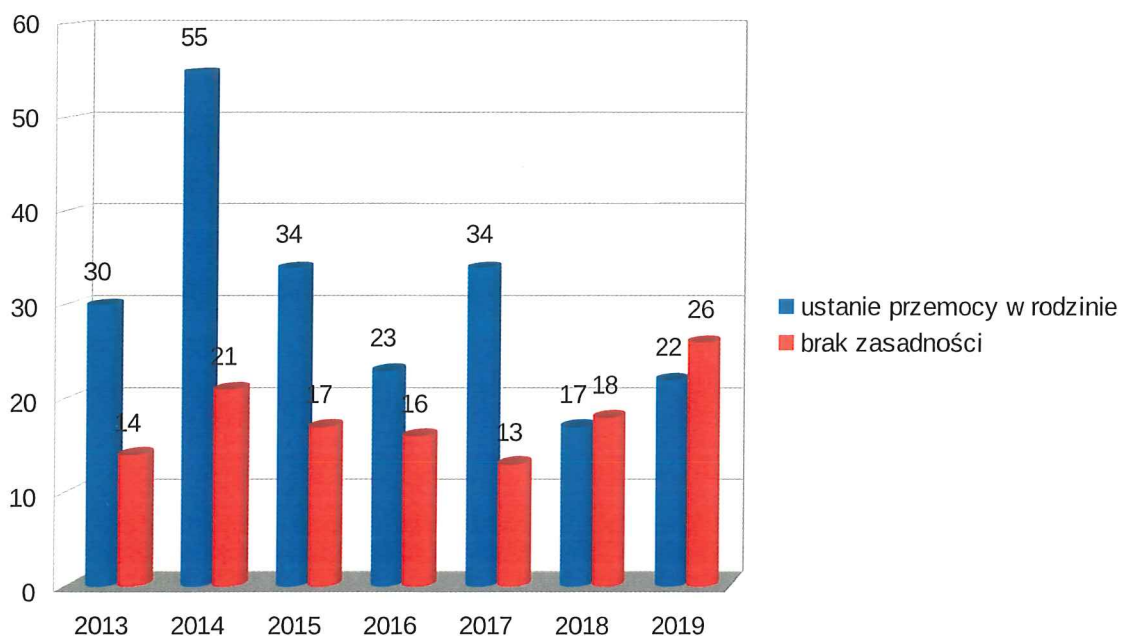
Z wypowiedzi przedstawicieli innych ośrodków pomocy społecznej, którzy wzięli udział w badaniu realizowanym przez NIK wynika natomiast, że brak obecności przedstawicieli ochrony zdrowia w procedurze Niebieskie Karty jest wypadkową z jednej strony ich przeciążenia i braku możliwości zakontraktowania takiej usługi w NFZ. Z drugiej strony natomiast, wiąże się to z nastawieniem lekarzy, którzy tłumaczą swoją nieobecność w procedurze brakiem znajomości prawa i procedur, ale jednocześnie nie są zainteresowani szkoleniami czy korzystaniem z innych form wsparcia merytorycznego.

Wykres Nr 12– Charakter własności mieszkania/domu.

Posiadając dane dotyczące własności mieszkania lub domu, mogliśmy stwierdzić czy trudna sytuacja mieszkaniowa sprzyja pojawianiu się notowanej przemocy. Jednak nie ma to znaczenia, ponieważ w większości przypadków, procedura jest prowadzona w rodzinach, które mają własnościowe domy o dużej powierzchni. Procedura Niebieska Karta prowadzone w rodzinach, które mieszkają w mieszkaniach socjalnych zdarza się bardzo rzadko, podobnie jest z mieszkaniami

komunalnymi. Bardzo często pracownicy socjalni diagnozując rodziny w których jest prowadzona procedura stwierdzają, że ofiara i sprawca prowadzą od lat praktycznie oddzielne gospodarstwa domowe – zajmując oddzielne piętra wspólnego domu.

Wykres Nr 13 - Powód zakończenia procedury w rodzinach.

Większość badanych przypadków zakończyło się zamknięciem procedury Niebieska Karta. Część procedur z 2018 jest nadal realizowana. Zamknięcie procedury następuje wyłącznie w sytuacji, gdy członkowie grupy roboczej uznają, że nastąpiło ustanie przemocy. W takim wypadku Zespół Interdyscyplinarny spotyka się i wypełnia specjalny protokół po wcześniejszym omówieniu konkretnej procedury czy procedurę można zakończyć.

We wszystkich przypadkach decyzja o zamknięciu procedury nastąpiła jednogłośnie. Protokół zawiera uzasadnienia zamknięcia procedury. Do roku 2017 większość procedur była zamykana z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania przemocy. W roku 2018 zamknięto 18 procedur z braku zasadności prowadzenia NK, a 17 z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania przemocy.

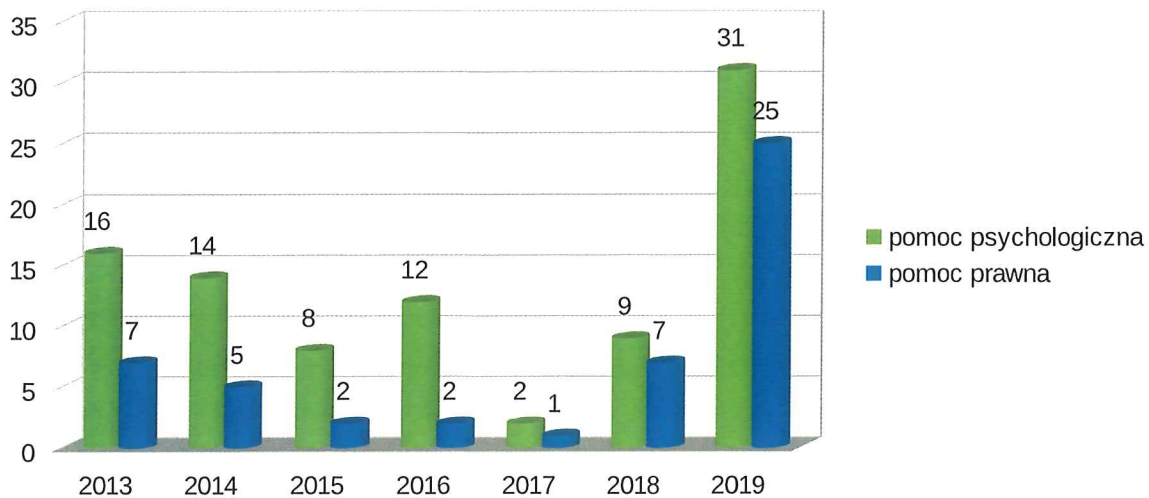
	Brak zasadności – brak współpracy	Brak zasadności – wyprowadzenie ofiary lub sprawcy
2013	7	7
2014	7	14
2015	7	10
2016	8	8
2017	8	5
2018	5	21
2019	7	19

Tabela Nr 3 - Powód zakończenia procedury w rodzinach.

W przypadkach zamknięcia procedury z powodu braku zasadności możemy podzielić według dwóch różnych scenariuszy. Pierwszy to fizyczna izolacja sprawcy od ofiary. Dotyczy to zarówno sytuacji, w których osoba doznająca przemocy wyprowadziła się ze wspólnie zamieszkiwanego lokalu (wynajęła inne lokum na rynku, przeniósła się do rodziny lub została najemcą lokalu komunalnego), jak i takich, w których to sprawca zmienił miejsce zamieszkania dobrowolnie (wynajął inne lokum, wyjechał za granicę) lub pod przymusem (został eksmitowany, znalazł się w zakładzie karnym, otrzymał sądowy zakaz zbliżania się). Istnieje również pewna grupa spraw, dla których na podstawie opisu nie można jednoznacznie stwierdzić, kto wyprowadził się a kto pozostał w tym samym miejscu.

Drugi scenariusz to brak współpracy ze strony całej rodziny.

Z punktu widzenia osób doznających przemocy istotne są dodatkowe narzędzia - wsparcie, na jakie mogą liczyć dzięki procedurze Niebieska Karta. Chodzi tu przede wszystkim o spotkania z terapeutami, które silnie wzmacniają ofiary. Dawały im poczucie, że nie są same, że mają z kim się podzielić swoimi problemami, co z kolei przekładało się na zwiększone poczucie bezpieczeństwa.

Wykres Nr 14 - Liczba osób, które skorzystały z pomocy prawnej i psychologicznej.

6. Stereotypy mieszkańców miasta Nowy Targ na podstawie badań ankietowych dotyczących świadomości mieszkańców na temat form przemocy oraz pomocy oferowanej w ramach procedury

250 mieszkańców w okresie od marca 2019 roku do czerwca 2019 roku była poddana badaniu ankietowemu dotyczącemu świadomości mieszkańców na temat form przemocy oraz pomocy oferowanej w ramach procedury. Podzielono wyniki na trzy kategorie ze względu na wiek. W każdej grupie zostało przebadanych 70-80 osób. Pierwsza grupa wiekowa to tzw. młodzi dorośli w wieku 18-35 lat (75 osób), kolejną grupą są osoby w wieku 36-65 lat (80 osób) oraz w ostatniej grupie znalazły się osoby powyżej 66 roku życia (70 osób). Wyniki będą podawane procentowo.

W celu określenia poziomu wiedzy mieszkańców wobec przejawów przemocy przedstawiono badanym listę stwierdzeń, w tym także stereotypowych stwierdzeń dotyczących aspektów związanych ze zjawiskiem przemocy. Zjawisko przemocy domowej ma bardzo długą historię, jednak działania profilaktyczne wobec niego pojawiły się stosunkowo niedawno. Faktycznie porównując wyniki według grup wiekowych stwierdza się, że stereotypy są bardziej widoczne w starszych grupach wiekowych. W ankiecie zapytano o szereg spraw i przekonań dotyczących rodziny i przemocy domowej. Przedmiotem zainteresowania była postawa badanych względem przemocy, dlatego też respondentom zadano szereg pytań, na które badani udzielali odpowiedzi twierdzącej.

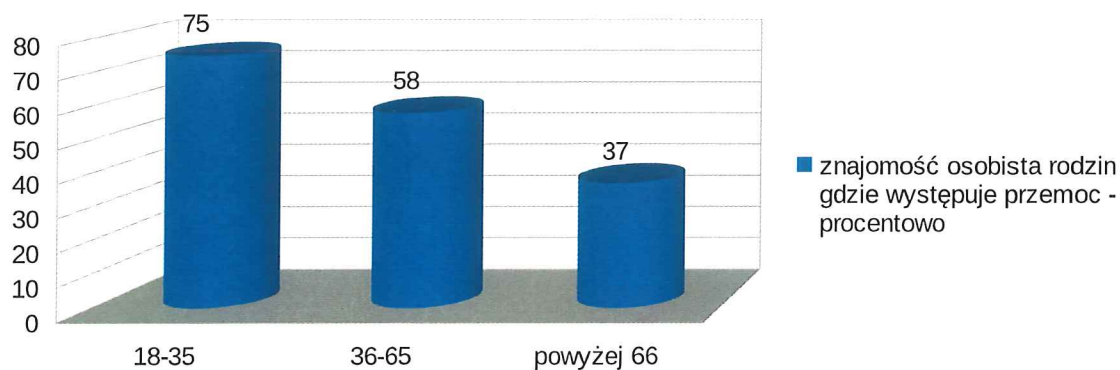
Wyniki uzyskane w poniższej próbie losowej mówią o występowaniu pewnego myślenia

sprzyjającego utrwaleniu postaw przyzwalających na przemoc. Pewne mity dotyczące bezpośrednio przemocy w rodzinie znajdowały na ogół poparcie na poziomie kilkunastu procent i to w każdej z grup wiekowych. Wskaźniki te można uznać za wysokie, a w niektórych przypadkach nawet za bardzo wysokie.

Stwierdzenie:	18-35	36-65	Powyżej 66
Rodzice mają prawo dać klapsa swojemu dziecku gdy źle się zachowuje.	41,00%	54,00%	67,00%
Przemoc występuje wtedy, gdy widoczne są ślady, siniaki, rany, zadrapania.	11,00%	16,00%	23,00%
Zjawisko przemocy w rodzinie dotyczy tylko środowisk patologicznych i rodzin z marginesu społecznego.	15,00%	22,00%	34,00%
Istnieją pewne okoliczności, które usprawiedliwiają przemoc w rodzinie.	7,00%	10,00%	12,00%
Alkohol najczęściej towarzyszy przemocy w rodzinie.	56,00%	44,00%	72,00%
Obrażanie i wyzwiska są normalną rzeczą podczas kłótni między małżonkami, rodzicami, dziećmi.	11,00%	22,00%	27,00%
W Polsce wiele rodzin i osób dotkniętych problemem przemocy nie otrzymuje odpowiedniej pomocy.	35,00%	27,00%	29,00%
Prawo, które obecnie obowiązuje nie chroni w pełni ofiar przemocy w rodzinie.	63,00%	48,00%	36,00%
Ofiary przemocy w rodzinie często akceptują swoją sytuację.	78,00%	67,00%	59,00%
Rodzice mają prawo bić swoje dzieci, jest to tylko i wyłącznie ich sprawa.	3,00%	6,00%	15,00%
Ofiary przemocy są często uzależnione od sprawcy.	46,00%	38,00%	27,00%
Przemoc w rodzinie to problem wyolbrzymiony, ponieważ kłótnie, sprzeczki, szarpanie zdarzają się niemal w każdym domu.	13,00%	27,00%	47,00%
Odpowiednie służby nie zawsze mogą oferować	34,00%	29,00%	25,00%

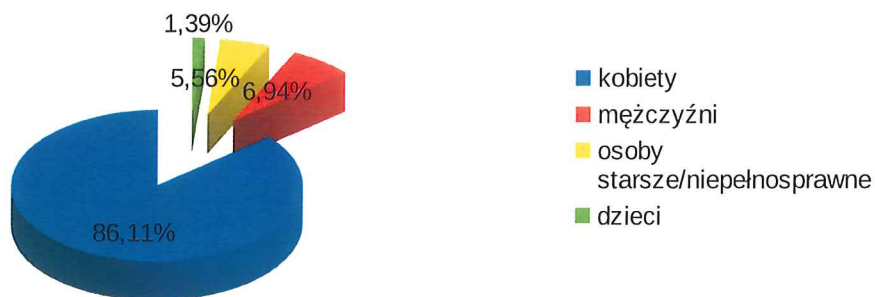
pomoc ofiarom przemocy w rodzinie, gdyż ofiary nie zawsze przyznają się do swojej sytuacji.			
Jeśli ofiara przemocy w rodzinie nie prosi o pomoc, to nikt nie powinien wtrącać się w to, co dzieje się w domu.	7,00%	13,00%	19,00%
Ofiary często są współodpowiedzialne za przemoc w rodzinie.	32,00%	35,00%	27,00%
Lepiej nie wtrącać się w sprawy związane z przemocą w rodzinie, bo można jeszcze bardziej zaszkodzić osobie pokrzywdzonej lub samemu mieć problemy.	12,00%	18,00%	24,00%
Pomaganie ofiarom przemocy w rodzinie jest obowiązkiem każdego człowieka, a brak działania powinien być nałożony sankcjami karnymi.	86,00%	79,00%	68,00%

Tabela Nr 4 – Stereotypy na temat przemocy w rodzinie.

Wykres Nr 15- Znajomość osobista rodzin, w których występuje przemoc.

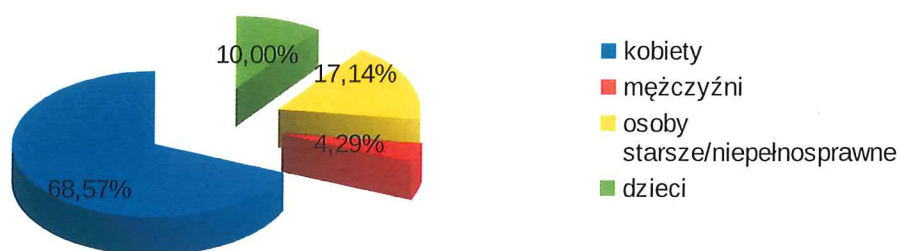
Jak może wskazywać powyższy wykres większość przypadków jest przemocą nie zgłoszoną nigdzie tylko zaobserwowaną przez badanych. Jest to na pewno ich odczucie subiektywne i mamy nadzieję, że mocno przerysowane. Jednak jak widać w odpowiedziach ze względu na wiek jest większa wrażliwość na przemoc w młodszych grupach wiekowych.

Wykres Nr 16 - Kto w opinii badanego jest częściej ofiarą przemocy w rodzinie - według grup wiekowych 18-35.

Wykres Nr 17 - Kto w opinii badanego jest częściej ofiarą przemocy w rodzinie - według grup wiekowych 36-65.

Wykres Nr 18 - Kto w opinii badanego jest częściej ofiarą przemocy w rodzinie - według grup wiekowych powyżej 66.

Wykres Nr 19 - Kto w opinii badanego jest częściej sprawcą przemocy w rodzinie - według grup wiekowych 18-35.

Wykres Nr 20 - Kto w opinii badanego jest częściej sprawcą przemocy w rodzinie - według grup wiekowych 36-65.

Wykres Nr 21 - Kto w opinii badanego jest częściej sprawcą przemocy w rodzinie - według grup wiekowych powyżej 66.

Okoliczność	18-35	36-65	Powyżej 66
złe warunki mieszkaniowe	32,00%	35,00%	27,00%
alkohol	83,00%	78,00%	69,00%
narkomania	21,00%	15,00%	6,00%
zazdrość, niewierność	25,00%	33,00%	17,00%
trudna sytuacja ludzi starszych	5,00%	9,00%	13,00%
ubóstwo	11,00%	26,00%	48,00%
problemy w pracy	7,00%	11,00%	14,00%
niezaradność życiowa	7,00%	9,00%	6,00%
różnice charakterów	16,00%	19,00%	21,00%
problemy finansowe	14,00%	23,00%	36,00%
problemy mieszkaniowe	25,00%	18,00%	12,00%
bezrobocie	23,00%	28,00%	47,00%
nierówny podział obowiązków domowych	11,00%	14,00%	3,00%
odmienne poglądy	2,00%	2,00%	4,00%
konflikt pokoleń	6,00%	14,00%	18,00%

Tabela Nr 5 - Najważniejsze okoliczności sprzyjające wystąpieniu przemocy psychicznej lub fizycznej w rodzinie według badanych.

Niezwykle pozytywnym wnioskiem, który wynika z badań jest bardzo wysoki stopień świadomości społecznej mieszkańców i stopień wiedzy na temat instytucji, z których mogą skorzystać ofiary przemocy rodzinnej. Okazuje się, że najwięcej respondentów wskazało takie instytucje jak: policja – 90% ośrodek pomocy społecznej – 79%. Dużo wskazań szczególnie w grupie wiekowej powyżej 66 roku życia miał Kościół 68% oraz sąd 76%.

Instytucje	18-35	36-65	Powyżej 66
Ośrodek Pomocy Społecznej	89,00%	78,00%	69,00%
Policja	91,00%	85,00%	95,00%
Sąd	36,00%	48,00%	76,00%
Kościół	28,00%	47,00%	68,00%
Organizacje Pozarządowe, Fundacje	23,00%	21,00%	16,00%
Prokuratora	16,00%	13,00%	11,00%
Szkoła	6,00%	8,00%	5,00%

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	9,00%	11,00%	8,00%
Poradnia Psychologiczno-pedagogiczna	5,00%	3,00%	2,00%
Ośrodek Zdrowia	11,00%	9,00%	17,00%
inne	3,00%	2,00%	0,00%

Tabela Nr 6 - Instytucje działające na terenie miasta Nowy Targ, które pomagają ofiarom przemocy według grup wiekowych.

Jako inne osoby wymieniali pedagogoów szkolnych, choć nie zaznaczali szkoły, opiekunów zajęć sportowych oraz zajęć dodatkowych.

7. Analiza SWOT

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie miasto Nowy Targ.

Mocne strony	Słabe strony
1. Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowy Targ; 2. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy; 3. Dobra współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi; 4. Kampanie społeczne nagłaśniające problem przemocy; 5. Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny; 6. Liczne działania profilaktyczne i edukacyjne podejmowane wobec dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych na terenie Gminy Miasta Nowy Targ; 7. Działalność Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; 8. Funkcjonowanie Świetlic Środowiskowych „Renovaro” i „Totus Tuus”; 9. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Punktu Informacji i Wsparcia dla Osób Uwikłanych w Przemoc; 10. Dostęp do poradnictwa specjalistycznego (prawnika, psychologa, pracownika socjalnego);	1. Zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy; 2. Brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy; 3. Słabe zainteresowanie udziałem w programach korekcyjno - edukacyjnych; 4. Obciążenie emocjonalne osób pracujących w obszarze przemocy, zwiększające możliwość wystąpienia wypalenia zawodowego; 6. Brak mieszkań socjalnych dla osób doznających przemocy.

Szanse	Zagrożenia
1. Stale doksztalująca się kadra służb pomocowych; 2. Upowszechnianie w środowisku lokalnym informacji na temat przeciwdziałania przemocy; 3. Upowszechnianie informacji na temat pracy asystenta rodziny i korzyści płynących ze współpracy rodzin doświadczających przemocy z asystentem; 4. Podnoszenie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy poprzez edukację, kampanie społeczne, wydarzenia; 5. Zmiana postaw społecznych, obalanie mitów i stereotypów o tematyce przemocy; 6. Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy dotacyjnych;	1. Rozszerzanie się zjawisk patologicznych, takich jak: uzależnienia, przemoc w rodzinie, agresja; 2. Rosnąca ilość rodzin wieloproblemowych; 3. Niechęć do współpracy osób doświadczających przemocy; 4. Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy; 5. Poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc; 6. Wypalenie zawodowe pracowników; 7. Brak umiejętności szukania pomocy i wsparcia w sytuacjach kryzysowych; 8. Negatywne wzorce zachowań społecznych.

8. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy

Do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy.
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- 4) Tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

8.1. Zadania pomocy społecznej

Celem działania pomocy społecznej (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu.

Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym, zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pomoc społeczna:

- 1) Diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- 2) Udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym informacji o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Udziela również informacji o formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, a także o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- 3) Organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeśli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- 4) Zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 5) Prowadzi rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 6) Wszczywa procedurę „Niebieska Karta”.

8.2. Zadania służby zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często temu towarzyszą poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego.

Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- 1) umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- 2) poinformowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy;
- 3) wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły psychicznej;

- 4) poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji;
- 5) powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała).

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

8.3. Zadania Policji

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi.

Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- 1) Udzielenie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy.
- 2) Organizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- 3) Podejmowanie w razie potrzeby, innych niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania.
- 4) Przeprowadzanie z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowy, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego.
- 5) Przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach nie cierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa.
- 6) Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.
- 7) Wszczywanie procedury „Niebieska Karta”.

- 8) Uczestnictwo w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z Zespołem Interdyscyplinarnym.

8.4. Zadania oświaty

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 r. ż. jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- 1) Przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności.
- 2) Diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- 3) Udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- 4) Organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- 5) Udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcie rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 6) wszczyna procedurę „Niebieska Karta”

8.5. Zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu MKPiRPA podejmuje następujące działania:

- 1) Diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.
- 2) Prowadzi rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 3) Wszczyna procedurę „Niebieska Karta”.

Przedstawiciele MKPiRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

8.6. Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grupy Roboczej. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- 1) Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
- 3) Inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 4) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
- 5) Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:

1. Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie.
2. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.
3. Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą

w rodzinie, pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

W przypadku wystąpienia w rodzinie znamion przemocy domowej, po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – część A” przez przedstawicieli jednego z powyższych podmiotów, Przewodniczący ZI powołuje w sprawie danej rodziny Grupę Roboczą, w której skład wchodzi również kuratorzy sądowi, oraz przedstawiciele innych podmiotów będących specjalistami w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

W ramach swej działalności Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze wykonywały szereg obowiązków w stosunku do osób uwikłanych w problemy przemocy w rodzinie.

9. Cele główne i szczegółowe Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025

Cel Główny:

Ograniczenie na terenie Miasta Nowy Targ zjawiska przemocy w rodzinie.

Celem głównym jest ograniczenie na terenie Miasta Nowy Targ zjawiska przemocy w rodzinie, zapobieganie jej powstawaniu oraz zwiększenie dostępności i skuteczności działań na rzecz osób uwikłanych w przemoc.

Cele szczegółowe:

1. Systematyczna i stała edukacja oraz profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie przemocy w rodzinie.
2. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemoc w rodzinie.
3. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
4. Łagodzenie następstw zjawiska przemocy w rodzinie.
5. Podniesienie kompetencji rodzinnych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

L.P.	KIERUNKI DZIAŁAŃ	RODZAJE DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	FINANSOWANIE DZIAŁANIA
1	Systematyczna i stała edukacja oraz profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie przemocy w rodzinie.	Ułatwienie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy.	- liczba opracowanych baz teleadresowych instytucji udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy	UM OPS Organizacje pozarządowe	2021-2025	budżet gminy
		Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy.	- liczba kolportowanych ulotek, plakatów, broszur (w tym formie cyfrowej).	UM OPS Policja	2021-2025	budżet gminy
		Organizacja i przeprowadzenie projektów plenerowych, artystycznych i pikników w ramach działań informacyjno-edukacyjnych.	- liczba wydarzeń	UM OPS, szkoły, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe	2021-2025	budżet gminy dotacje środki poza budżetowe
		Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich	- liczba partnerów współpracy	UM OPS Organizacje pozarządowe Kościoły i związki wyznaniowe	2021-2025	budżet gminy
2	Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu	Organizowanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych	- liczba zorganizowanych szkoleń, - liczba osób uczestniczących w szkoleniach	UM OPS Zespół Interdyscyplinary (ZI) Powiatowe	2021-2025	budżet gminy budżet państwa środki poza budżetowe

	przeciwdziałania przemoc w rodzinie.			Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR)		
		Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- liczba szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	UM OPS ZI szkoły	2021-2025	budżet gminy budżet państwa środki poza budżetowe
		Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących w Grupach Roboczych, które mają częsty kontakt z osobami doznającymi i stosującymi przemoc (szkolenia z wypalenia zawodowego, superwizja, coaching, poradnictwo psychologiczne, itd.)	liczba osób, które uczestniczyły w szkoleniach z zakresu wypalenia zawodowego, liczba osób zaangażowanych w pomoc osobom uwikłanym w przemoc, które wzięły udział w superwizji, coachingu, poradnictwie psychologicznym, i w jakim zakresie	UM OPS ZI Komenda Powiatowa Policji (KPP)	2021-2025	budżet gminy budżet państwa środki poza budżetowe
3	Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Realizowanie przez instytucje działające na rzecz pomocy osobom dotkniętym lub zagrożonym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego	- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego.	UM, OPS, Poradnie specjalistyczne, Organizacje pozarządowe	2021-2025	budżet gminy budżet państwa
		Organizowanie spotkań grupowych o charakterze: warsztatów, grup terapeutycznych i grup wsparcia,	- liczba spotkań - liczba osób objętych wsparciem	UM, OPS	2021-2025	budżet gminy budżet państwa

		innych zajęć kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie m.in. podstaw prawnych, zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie, obrony fizycznej, radzenia sobie z emocjami.				
		Realizowanie procedury Niebieskiej Karty.	- liczba Niebieskich Kart	ZI, OPS, KPP, MKPiRPA placówki medyczne, placówki oświatowe	2021-2025	bez nakładów
		Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	- liczba spotkań Zespołu, - liczba powołanych grup roboczych - liczba posiedzeń grup roboczych	OPS, ZI	2021-2025	budżet gminy, budżet państwa
		Pomoc w uzyskaniu osobie dotkniętej przemocą w rodzinie miejsca całodobowego w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	- liczba osób które skorzystały z miejsca całodobowego w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	OPS, ZI, PCPR	2021-2025	bez nakładów
		Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie (art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)	Policja OPS placówka medyczna	2021-2025	bez nakładów
4	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy w	Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców	- liczba osób zobowiązanych przez Sąd do uczestnictwa w	OPS, ZI	2021-2025	bez nakładów

rodzinnie	przemocy.	programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych - liczba osób, które wzięły udział w programie - liczba osób, które ukończyły program	PCPR		
	Organizowanie grup wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc (sprawców i doznających przemocy) – w miarę potrzeb.	- liczba utworzonych grup	OPS	2021-2025	budżet gminy budżet państwa środki poza budżetowe
	Podjęcie działań zmierzających do zapewnienia lokali socjalnych dla osób wychodzących z przemocy.	- liczba lokali	UM, OPS, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej (ZGM)	2021-2025	budżet gminy
	Informowanie osób stosujących przemoc o konsekwencjach jej stosowania oraz motywowanie ich do podjęcia działań zmierzających do zatrzymania przemocy	- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta D”	ZI OPS	2021-2025	Bez nakładów
	Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających alkoholu, motywowanie do ograniczania spożycia alkoholu lub do podjęcia leczenia odwykowego	- łączna liczba wniosków, które wpłynęły do MKPiRPA w celu objęcia osoby leczeniem odwykowym -liczba wniosków skierowanych z MKPiRPA do Sądu o objęcie osoby leczeniem odwykowym -liczba osób zobowiązanych przez Sąd do podjęcia leczenia odwykowego	OPS ZI MKPiRPA KPP	2021-2025	bez nakładów

		Wypracowanie procedur interwencji wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie strategii postępowania.	liczba wprowadzonych procedur	OPS ZI	2021-2025	bez nakładów
5	Podniesienie kompetencji rodzinnych w zakresie przeciwdziałania przemocy.	Działania edukacyjne mające na celu modelowanie prawidłowych funkcji rodziny i wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców	-liczba osób uczestniczących w grupie terapeutycznej dla rodzin biologicznych - liczba działań edukacyjnych skierowanych do rodziców (spotkania, prelekcje, szkoła dla rodziców) - liczba osób, która wzięła udział w działaniach edukacyjnych	Wydział Oświaty UM, szkoły, OPS, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2021-2025	budżet gminy
		Wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania bez agresji.	forma inicjatyw	UM, OPS, szkoły	2021-2025	budżet gminy
		Realizacja programów i zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z zakresu uwrażliwienia na problem przemocy, radzenia sobie ze złością, rozwiązywania konfliktów itd.	-liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych -liczba uczniów uczestniczących w programach	Wydział Oświaty UM, szkoły, Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKPiRPA) OPS	2021-2025	budżet

10. Realizatorzy Programu

1. Realizatorami systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są:

- a) Urząd Miasta
- b) Ośrodek Pomocy Społecznej
- c) Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- d) Sąd Rejonowy i Prokuratura
- e) Komenda Powiatowa Policji
- f) Placówki oświatowe w tym: szkoły, przedszkola
- g) Placówki służby zdrowia
- h) Organizacje pozarządowe
- i) Społeczność lokalna
- j) Media

2. Koordynatorem realizacji niniejszego programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Informacje o stopniu realizacji programu Dyrektor OPS będzie przedstawiał Radzie Miasta wraz z rocznym sprawozdaniem z działalności Ośrodka.

11. Monitorowanie, sprawozdawczość i finansowanie Programu

Program będzie podlegał ewaluacji w oparciu o dane zebrane przez Zespół Interdyscyplinarny w Nowym Targu podczas monitoringu. Monitoring (zbieranie i analiza danych) będzie przeprowadzany raz do roku.

Sprawozdawczość w zakresie realizacji programu w ramach wszystkich elementów systemu będzie dokonywana co najmniej 1 raz w roku. Podstawowymi wskaźnikami służącymi do ewaluacji programu jest liczba Niebieskich Kart, ilość interwencji, udzielonych porad, konsultacji, ilość i rodzaj przeprowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych.

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Miasto Nowy Targ, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

